

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33302
Nom	Percepció i atenció
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau de Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau de Psicologia	5 - Psicologia	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
ROSA MARTINEZ, EVA MARIA	300 - Psicologia Bàsica

RESUM

L'assignatura “Percepció i Atenció” és una assignatura obligatòria que s'imparteix en el primer quadrimestre del primer curs del grau de Psicologia. Aquesta assignatura suposa la primera aproximació de l'alumne a l'estudi dels mecanismes i processos cognitius utilitzats per la persona en la seva adaptació al mitjà. Així mateix, l'assignatura introdueix a l'alumne en l'aplicació de la metodologia científica i la pràctica de tècniques utilitzades en l'estudi dels processos psicològics bàsics. Aquesta formació es continua amb matèries estretament relacionades amb aquesta, com a “Psicologia de l'Aprenentatge”, “Psicologia de la Memòria”, “Psicologia de la Motivació i Emoció”, “Psicologia del Pensament” i “Psicologia del Llenguatge”.

“Percepció i Atenció” presenta els processos sensorials i perceptius, mitjançant els quals obtenim la informació sobre l'entorn, així com les funcions atencional, mitjançant les quals seleccionem informació, es controla el processament i es manté l'activitat del sistema. El coneixement d'aquests processos bàsics és fonamental per a la comprensió d'altres processos psicològics rellevants en l'àmbit clínic, social i altres àrees aplicades de la Psicologia.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1319 - Grau de Psicologia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Saber analitzar necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos
- Ser capaç d'establir les metes de l'actuació psicològica bàsica en diferents contextos, proposant i negociant les metes amb els destinataris i afectats
- Ser capaç de descriure i mesurar variables (personalitat, intel·ligència i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i conductuals.
- Ser capaç d'identificar diferències, problemes i necessitats
- Ser capaç d'identificar problemes i necessitats grupals i intergrupals
- Conèixer les obligacions deontològiques de la psicologia i ajustar-s'hi
- Promoure i incidir en la salut, qualitat de vida i benestar dels individus, grups, comunitats i organitzacions.
- Conèixer les funcions, característiques i limitacions dels diferents models teòrics de la psicologia de l'aprenentatge i de la percepció i l'atenció.
- Conèixer les lleis bàsiques dels processos d'aprenentatge, de percepció i d'atenció.
- Conèixer diferents dissenys d'investigació, els procediments de formulació i contrastació d'hipòtesis i la interpretació dels resultats.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Identificar els diferents òrgans i descriure la fisiologia dels òrgans de la visió i el procés de percepció visual.

Identificar els diferents òrgans i descriure la fisiologia dels òrgans de l'audició i el procés de percepció auditiva.

Descriure el procés atencional i les variables que el modulen.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció al processament humà d'informació

1. Conceptes bàsics.
2. Qüestions metodològiques generals.

Aquest bloc pretén introduir a l'alumne a les ciències cognitives i específicament als processos perceptius i atencionals. S'expliquen els conceptes i la terminologia bàsica per a la comprensió del processament humà d'informació.

2. Percepció

Processos perceptius

1. Els sistemes perceptius. Generalitats i diferències.
2. Enfocaments teòrics i models.
3. Metodologia d'estudi.

Percepció visual

1. L'estímul visual.
2. Processament neuronal en la visió.
3. Percepció visual de l'objecte.
4. Percepció del color.
5. Percepció de la profunditat i la grandària.
6. Percepció visual del moviment.
7. Percepció visual i acció.

Percepció auditiva

1. L'estímul auditiu.
2. Processament neuronal en l'audició.
3. Aspectes auditius bàsics.
4. Anàlisi de l'escena auditiva.
5. Percepció de la parla

Aquest bloc presenta els principis generals de la percepció, des de la recepció de l'estímul fins a l'elaboració de la resposta perceptiva. A partir d'aquests principis, s'introdueix a l'alumne a l'estudi de les dues modalitats perceptives més rellevants en l'ésser humà: la visual i l'auditiva.

3. Atenció

Introducció a l'estudi de l'atenció

1. Varietats atencionals.
2. Xarxes atencionals.
3. Enfocaments teòrics i models.
4. Tècniques i metodologia d'estudi.

Estudi experimental de les funcions atencionals

1. Orientació espacial de l'atenció.
2. L'atenció com a mecanisme de control executiu.
3. Alerta, vigilància i atenció sostinguda.

Aspectes aplicats de l'estudi de l'atenció

1. Limitacions de l'atenció i disseny d'entorns i tasques.
2. Canvis de l'atenció al llarg de la vida.
3. Disfuncions i alteracions de l'atenció.

El tercer bloc introdueix a l'alumne en l'estudi de l'atenció humana, des de la perspectiva estructural i funcional. L'atenció s'explica com un mecanisme de caràcter instrumental que pot controlar altres processos cognitius. A partir d'aquesta concepció, s'introdueixen aspectes aplicats de l'atenció en el funcionament cognitiu normal i patològic.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	1,00	0
Elaboració de treballs en grup	7,00	0
Elaboració de treballs individuals	13,00	0
Estudi i treball autònom	25,00	0
Lectures de material complementari	8,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	7,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	8,00	0
Resolució de casos pràctics	8,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	3,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia activa i participativa, integrant diferents metodologies instruccionals de cara a potenciar l'aprenentatge significatiu dels coneixements implicats i el desenvolupament de les competències de la matèria.

Les tècniques instruccionals bàsiques són (1) Exposicions i presentacions dels continguts de la matèria, (2) Realització d'activitats de caràcter pràctic (demostracions, experiments, obtenció de dades, anàlisi de resultats, estudis de casos i anàlisi de textos), (3) Tutories individuals i/o grupals programades, (4) Preparació de treballs de forma autònoma, elaboració i presentació d'informes, (5) Avaluació formativa i sumativa.

AVALUACIÓ

PRIMERA CONVOCATÒRIA: SISTEMES D'AVALUACIÓ, PONDERACIÓ I REQUISITS MÍNIMS

- Sistema d'avaluació 1-Examen: valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant una prova individual final en les convocatòries oficials determinades per la Facultat. Com a norma general, aquesta prova serà de tipus objectiu (test amb múltiples alternatives de resposta). No obstant això, i a criteri de la Unitat Docent, la prova podrà adoptar una altra forma -com puga ser preguntes de desenvolupament- en situacions extraordinàries com ara les recollides en l'Article 9 del Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster (ACGUV 108/2017) (<http://links.uv.es/36lQHu6>). La puntuació obtinguda en l'examen equivaldrà al 70% de la qualificació final, sent necessari obtindre un mínim de 3,5 sobre 7 per a poder optar a l'aprovat.
- Sistema d'avaluació 2-Avaluació contínua o de progrés: presentació oral o escrita d'informes, treballs, anàlisis de casos, resolució de problemes, supòsits pràctics, tutories, maneig de proves diagnòstiques, demostracions, replicació d'experiments, entre altres. El/la professor/a especificarà en cada cas si es tracta d'activitats individuals o en grup i quina part es treballarà de manera presencial a l'aula o de forma no presencial fora de l'aula. El calendari de lliurament o exposició d'aquests treballs estarà determinat per el/la professor/a. L'avaluació contínua o de progrés equivaldrà al 30% de la qualificació final i no hi haurà requisit de puntuació mínima en aquest apartat.

La nota de l'avaluació de progrés de caràcter continu se sumarà a la nota obtinguda en l'examen de la primera convocatòria, sempre que s'haja obtingut 3,5 o més punts en aquest examen.

Per a aprovar el curs, serà requisit obtindre almenys 5 punts en sumar les notes obtingudes en els dos sistemes d'avaluació (examen i avaluació contínua).

SEGONA CONVOCATÒRIA: SISTEMES D'AVALUACIÓ, PONDERACIÓ I REQUISITS MÍNIMS

A) Estudiants que van obtindre 1,5 punts o més en les activitats d'avaluació de progrés de caràcter continu en la primera convocatòria, i van suspendre el curs o no es van presentar a l'examen en la primera convocatòria: En aquest cas, l'estudiant haurà de realitzar un examen en la segona convocatòria en el qual podrà obtindre de 0 a 7 punts. És requisit per a aprovar l'assignatura obtindre una puntuació igual o superior a 3,5 en aquest examen i una qualificació final igual o superior a 5 una vegada sumades la nota

d'aquest examen i la nota de les activitats de progrés obtinguda en la primera convocatòria.

B) Estudiants que van obtindre menys de 1,5 punts en les activitats d'avaluació contínua en la primera convocatòria i van suspendre el curs o no es van presentar a l'examen en la primera Convocatòria: En aquest cas, l'estudiant no podrà recuperar aqueixa part de la nota entregant les activitats, donada la seua naturalesa i els terminis de lliurament. L'estudiant haurà de realitzar un examen en la segona convocatòria en el qual podrà obtindre de 0 a 10 punts per a la seua qualificació final en l'assignatura. És requisit per a aprovar l'assignatura que obtinga 5 o més punts en aquest examen.

Tant en A) com en B), l'examen serà de tipus objectiu (test amb múltiples alternatives de resposta), excepte en circumstàncies extraordinàries (veure l'apartat de la primera convocatòria: 'Sistema d'Avaluació 1-Examen').

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que es disposa en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017) http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

D'acord amb aquesta, la qualificació es concreta en escala numèrica de 0 a 10, amb expressió d'un decimal, a la qual s'afegeix qualificació qualitativa segons s'indica a continuació:

- De 0 a 4.9: suspens.
- De 5 a 6.9: aprovat.
- De 7 a 8.9: notable.
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor. En cas d'empat en la qualificació final amb opció a matrícula d'honor, es realitzarà una prova de determinar pel professorat sobre els continguts impartits en l'assignatura.

En l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació final d'acord amb les següents regles:

Primera convocatòria:

- Si la nota en l'examen és igual o superior a 3,5 (examen puntuat de 0 a 7): La nota final numèrica serà igual a la nota de l'examen més la nota de l'avaluació contínua.
- Si la nota en l'examen és inferior a 3,5 (examen puntuat de 0 a 7): la qualificació final és "SUSPENS" i la nota final numèrica és igual la nota de l'examen transformada en una escala de 0 a 10.
- Si l'estudiant no es va presentar a l'examen: La qualificació final és de 'NO PRESENTAT'.

Segona convocatòria:

a) Estudiants amb una nota d'avaluació contínua igual o superior a 1,5 en primera convocatòria:

a.1) Si la nota en l'examen és igual o superior a 3,5 (examen puntuat de 0 a 7): La nota final numèrica serà igual a la nota de l'examen més la nota de l'avaluació contínua.

a.2) Si la nota en l'examen és inferior a 3,5 (examen puntuat de 0 a 7): la qualificació final és "SUSPENS" i la nota final numèrica és igual la nota de l'examen transformada en una escala de 0 a 10.

a.3) Si l'estudiant no es va presentar a l'examen: La qualificació final és de 'NO PRESENTAT'.

b) Estudiants amb una nota d'avaluació contínua inferior a 1,5 en primera convocatòria:

b.1) Estudiants que es van presentar a l'examen (puntuat de 0 a 10): La nota final serà igual a la nota de l'examen.

b.2) Estudiants que no es van presentar a l'examen (puntuat de 0 a 10): La nota final és de 'NO PRESENTAT'.

La impugnació de la qualificació obtinguda quedarà sotmesa al que es disposa en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017)

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

ADVERTIMENT

En horari de tutoria, el professorat podrà requerir entrevistes individuals o en grup per tal de verificar el grau de participació i assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. No acceptar aquesta verificació suposarà no superar la tasca o activitat en qüestió.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons el que estableix el Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020):

<https://www.uv.es/sgeneral/Protocolos/c83sp.pdf>

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Castillo, M.D. (2009). La Atención. Madrid: Pirámide.
- Fuentes-Melero, L. y García-Sevilla J. (2010). Manual de Psicología de la Atención. Una perspectiva neurocientífica. Madrid: Síntesis.
- Goldstein E.B. y Brockmole, J. (2017). Sensation and Perception. Cengage Learning. 10th edition.
- Goldstein E.B. (2011). Sensación y Percepción. Mexico: CENGAGE Learning (8ª edición).
- Pousada, M y de la Fuente, J. (2009). L'atenció. Barcelona: Editorial UOC (1ª Edició).
- Styles E.A. (2006). The Psychology of Attention. New York, NY (US): Psychology Press. 2nd edition.
- Styles, E.A. (2010). Psicología de la Atención. Editorial Universitaria Ramón Areces (1ª Edición).

Complementàries

- -Coren, S., Ward L. y Ens J. (2001). Sensación y Percepción. Ciudad de México: McGrawHill.
- Johnson, A. y Proctor, R. W. (2015). Atención. Teoría y práctica. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces (traducción adaptada y actualizada del original en inglés, publicado en 2004).
- Munar, E., Rosselló, J., Maiche, A., Travieso, D. y Nadal, M. (2011). Modelos teóricos y neurociencia cognitiva de la percepción. En Tirapu, J., Rios, M. y Maestú, F. (Eds.) Manual de Neuropsicología (pp. 59-95). Barcelona: Viguera Editores (2ª ed.).
- Sánchez-Cabaco A. y Arana J. Mª (1997). Manual de prácticas de percepción y atención. Salamanca: Amarú Ediciones.
- Tudela, P. (2015). Percepción y Atención. Madrid: CEF.
- Rueda, C. (2021). Educar la atención con cerebro. Alianza Editorial.
- Bajo, T., Fuentes, L., Lupiáñez, J. y Rueda, C. (2016). Mente y cerebro. Alianza Editorial